

Javorový list

Byla jedna vysoká kamenitá stráň plná balvanů a na té stráni horský javor a na tom javoru nahoře byl veliký list.

(Bylo tam mnoho listů, ale pohádka bude jen o jednom.)

List byl zlatý s růžovým okrajem po jedné straně. Modrá obloha se k němu dobře hodila, ale šedá také.

Těšil se, až spadne ze stromu.

Pokaždé, když byl vítr, pokaždé, když byla nějaká bouře, padalo listů a snášelo se na zem. Už ho bylo po stráni spousta.

— Až já spadnu, poletím hodně daleko, říkal si list.

A jednou odpoledne, když trochu zafoukalo, uvolnila se jeho stopka a najednou se točil ve vzduchu, kroužil a kroužil, míjel větve svého javoru, minul i jeho kmen a kořeny a spadl mezi balvany a zůstal tam ležet. Spokojený nebyl.

— Chtěl jsem dál! Odtud se nikdy nikam nedostanu...

Po stráni vzhůru přicházel malý chlapeček. Šplhal výš a výš, obcházel balvany, prohlížel si je. Měl s sebou kladívko. Malé, pěkně udělané kladívko na tenké rukojeti. Ťukal do kamenů a roztloukal je. Závíděnýhodné!

— Co to děláš? zeptal se list.

Chlapeček se ohlédl.

— Hledám stříbro.

— Kde jsi vzal to krásné kladívko?

— Dostal jsem je k narozeninám.

A pilně tloukl do kamenů, až měl zpocené čelo.

List se díval.

— Dá to velkou práci?

— Vždyť vidíš.

Tohle bych já taky chtěl dělat, myslel si list. Co je lepší, být zlatorůžový jako já, nebo mít kladívko jako on?

— Já jsem ještě nikdy neměl narozeniny, řekl nahlas. — Co je to **NAROZENINY**?

— To je... Když je člověk na světě dost dlouho, tak za to dostane koláč a dárečky.

— Ach tak. Už to chápu.

Začal foukat vítr.

— Chceš, já tě pustím po větru? řekl chlapeček a zvedl list do výšky.

— Ano, prosím, to bych byl rád.

— Ale vrátíš se někdy ke mně a budeš mi vypravovat, jaké to bylo.

— Dobře, pokusím se.

Chlapeček počkal, až hodně zafoukalo, a pustil list a díval se za ním, jak se nese daleko a daleko a daleko a daleko...

— To byl příjemný chlapeček, říkal si list, jak se tak převracel

ve vzduchu. — Musím hledět, abych se s ním zase sešel, až se obrátí vítr.

— To byl krásný list, říkal si chlapeček. — Celý zlatý s růžovým okrajem! Nikdy na něj nezapomenu.

List letěl, až zmizel za kopcem. Všechny vlašťovky, které potkal, se za ním ohlížely, jaký je krásný ohnivý. Za kopcem byla čerstvá oranice. Vítr usedal a list se pomalu, pomaloučku snášel doprostřed pole.

— Krasavec, říkala oranice, když dosedl. — Prostě krasavec. To je něco pro mne. Sním tě a budu mít výživnější půdu!

List na to nic, vyjevený strachem, ale v noci, když se oranice nedívala, zpolehouka se odkutálel na sousední louku.

Na louce bylo moc hezky. Rostly tam ocúny a kominíčky. Přišly děti a hrály si na všecko možné. List to bavilo, ale jenom tak dlouho, dokud nezaslechl:

— Tady je krásný javorový list! Dáme si ho do herbáře!

Měl zase strach. Do jakého herbáře? Kdoví co to je! Nechtělo se mu tam. Poskakoval ve větru, uhýbal rukám, které se po něm natahovaly, a nakonec schválně sedl na potok. Potok byl široký, děti tam za ním nemohly. Voda ho odnášela rychle pryč.

Plynul po hladině a malé mušky si na něm odpočívaly.

Plout po vodě je příjemné. List se dal nést a dával pozor, aby se mu voda nedostala navrch, aby se nepotopil. Ale jak tak po vodě plynul, viděl, že začíná ztrácet svou krásnou zlatou barvu. Byl čím dál tmavší. Jak jen mohl, chytil se na proutí a sušil se na vzduchu. Byl rád, když ho zase zvedl vítr.

Letěl a letěl až k lesu. Tam se zarazil o stromy a spadl do řídké trávy. Ležel a přelo a přilepil se k zemi a ztratil barvu nadobro a byl celý tmavohnědý. Byl z toho trochu smutný. Každý je trochu smutný, když ztratí svou krásu! Potom přišel mráz a jinovatka nakreslila na tom tmavohnědém listu bílé čárky křížem krážem sem a tam. Vůbec celý svět byl pokreslený bílými čárkami.

— Teď jsem zase krásný, říkal si list. — Teď kdyby mě viděl ten kluk!

A pak najednou napadl sníh a všechno přikryl.

List ležel pod sněhem a čekal. Čekal celou zimu... Nahoře po sněhové kůře běhali ptáci a veverky, ale to list nevěděl. Sněhu bylo vysoko a zima byla dlouhá.

Co dělá listí pod sněhem? Vzpomíná... Těší se... Spí... Občas pohovoří se sousedy, času je dost... Někomu sníh ani nevadí. Vede listu například stála v trávě chudobka a sníh nad hlavou jí vůbec nevadil. Měla ho na tváři a nevadil jí. Ani nepřestala kvést...

— Holka, s tebou to špatně dopadne, bručel list. — Aspoň kdybys sklonila hlavu a trochu se nějak zabalila!

Ale to chudobku ani nenapadlo. Hlavičku vzhůru, myslela na slunce.

— Aspoň budu na jaře první, řekla s úsměvem.

A semínka v zemi, s těmi už po lednu nebylo k vydržení! Přes Vánoce spala, to je pravda, v lednu také, ale koncem února si začala povídat a klubat se a všelijak se tlačit, a jen trochu víc zavisívalo slunce, a malé bílé klíčky byly venku!

Bylo jaro a sníh roztál. Udělalo se z něj množství divokých potůčků, které odcházelý přes kameny a hlasitě přitom zpívaly.

List se mohl zase volně rozhlédnout.

Podíval se na sebe — ó já! Už nebyl ani tmavohnědý. Byla z něj už jen šedivá pavučinka, jen taková jemná kostička listu...

Podivné, ale ne špatné, pomyslí si.

A když oschl, vzlétl zase v jarním větru.

Byl teď lehounký. Mohl všude, kam chtěl.

— Mám to lepší než loni, říkal si. — Když je člověk nenápadný, vidí mnohem víc věcí a může si všechno líp prohlédnout.

Namířil si do vesnice. Přichytil se na jednom okapu a díval se do oken. Viděl lidi, jak žijí... Nikdo si ho nevnímal. Kdo by si také všiml suchého listu?

Potom si ho chtěl vzít jeden vrabec na hnízdo, už ho nesl v zobáku, ale list se mu vymkl a uletěl.

— Neměl bych na to trpělivost, omlouval to sám před sebou. —
Na to musí být povaha. Já jsem **CESTOVATEL**.

Nejradši lítal v noci. Rád plachtil naznak a viděl hvězdy nad sebou, anebo se zase obrátil a pozoroval světýlka dole... Nahoře jich bylo víc, protože hvězd je víc než chaloupek. A hvězdy ne-zhasínají, kdežto světla v oknech ano.

Díval se střídavě na všechna souhvězdí a zase na chaloupky. Chaloupky také tvoří souhvězdí, jenže o tom nevědí, protože se na sebe nemohou podívat z výšky.

A Borová a Severní kříž,

a Blatiny a Velký vůz,

a Orion a Bukovina,

a Panna, Vodnář, Androméda

a zase Křížánky, Březiny, Kamenice...

volně se převracel ve výšce v té báječné černé tmě.

Nesl se pomalu po ní cestou. Chrastil si trochu jen tak pro sebe a prohlížel si zblízka suché listy a prach a polorozpadlé úlomky loňských větviček, které ležely na cestě.

— Jaképak suché listy? Nedávno byly krásně zelené! Víím to přece podle sebe. Jaképak rozpadlé větvičky? Loni kvetly na stro-mech. Jakýpak prach? Kdysi to byla živá poupátka! Najednou se mu i ten prach zdál vzácný.

— Tak se mi zdá,
že všechno vím,
tak se mi zdá,
že všechno znám,
tak se mi zdá,
že už jsem starý.

Přišel zase podzim a list letěl nad strništěm a cítil kouř a vůni a v mlze viděl na mezi u brambor chlapečka, jak si dělá ohniček.

— To je ten kluk. Podívám se k němu.

Přitočil se do horkého kouře, ale najednou spadl na popel a začal doutnat. Proměnil se v červenou mřížku; s podivem si uvědomil, že proti tomu nic nemá. Chlapeček ležel v trávě a díval se na to.

— Tak co, našel jsi tenkrát stříbro?

Chlapeček sáhl do kapsy a vytáhl kámen, ve kterém se silně třpytila slída. Natočil slídu k ohni.

— Skvělé, řekl list.

— Je to slída.

— Vypadá krásně.

— A co ty? Slíbil jsi mi vyprávět.

— Ach, to by bylo... A vždyť nemám čas, shořím za chvíli...

— Řekni aspoň to hlavní.

Co bylo hlavní? List neměl čas přemýšlet. Začal rychle mluvit o letících ptácích, o poskakujících dětech, o tom, jak je krásná proměnlivá, o květině, která čekala pod sněhem, o strachu, který

zmizel... Bylo to vyprávění, které nebylo slyšet, ale chlapeček mu rozuměl. Díval se do ohně a rozuměl.

A pak, když list shořel – můžeme mluvit ještě dál? Můžeme, proč bychom nemohli – pak se chlapeček posadil a rozhlédl se a byl šťastný. Člověk je vždycky šťastný u ohníčku. Proč, to se neví, ale je.

